

У Ср. Карловцима, 1. јунија године 1908.

СРПСКИ ПЧЕЛАР

ИЛУСТРОВАН ОРГАН „СРПСКЕ ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ“

Ислази месечно једанпут.

УРЕДНИК

Јован Живановић

Бр. 6.

Чланови оснивачи „Српске пчеларске задруге у Руми“ плаћају једанпут за увек 50 круна, а редовни чланови I. реда 6 круна годишње; добивају једни и други лист бесплатно, а чланарину нека шаљу: „Управи српске пчеларске задруге у Руми“. Који нису чланови задруге а желе имати лист плаћају 6 Круна претплате.

Година
XII.

**Живео заштитник пчеларске изложбе високопреосвећени и преузвишени господин
ЛУКИЈАН БОГДАНОВИЋ!**

Први од високодостојника ступио је у „Српску Пчеларску Задругу“ високопреосвећени господин Лукијан Богдановић епископ будимски а садањи администратор митрополије карловачке и његова ц и кр. апостол. Величанство прави тајни саветник

„Српска Пчеларска Задруга“ поноси се тиме и приказује Га у овом броју „Српскога пчелара“ у слици са радосном вести, да је Његова Преузвишеност дала нов доказ пажње према пчеларству и „Српској Пчеларској Задрузи“ примивши се да буде заштитник изложбе и исту ће отворити 10/23. августа о. г.

Другом приликом приказаће и у речи „Српска Пчеларска Задруга“ свога високога члана и заштитника изложбе своје, а сада приказујући Га у слици кличе Му: живео на многа лета, и био својим одличним и великим врлинама српском народу од користи

Управа „Српске Пчеларске Задруге“

високопреосвећени и преузвишени господин Лукијан Богдановић.

Јосифу Кеберу, Канонику, уреднику „Чешкога Пчелара“ и почасном члану „Српске пчеларске задруге“

честитамо двадесетпетогодишњицу његова неуморнога рада као уреднику „Českeho Včelara“.

уредник.

Слав. пчеларским друштвима и пчеларима.

„Српска пчеларска задруга“ уз суделовање пчеларских друштава и пчелара у краљевини Хрватској, Славонији и Угарској, а под заштитом високопреосвећенога и преузвишенога господина Лукијана Богдановића епископа будимскога, администратора митрополије карловачке и Његова ц. и кр. апостол. Величанства правога тајнога саветника приређује пчеларску изложбу у Руми од укључиво 10./23. до 15./28. августа 1908., те уљудно моли и Вас, да на овој изложби са предметима и производима са свога пчелињака учествовати изволите.

У прилогу под / шаће Вам се „Исказница“ да изволите у њу уписати шта ћете изложити и исту управи српске пчеларске задруге у Руму повратите до 1. јулија о. г.

Изложба ће бити подељена у VIII. група и то: I. мед, II. восак, III. продукти од меда (пиће и колачи), IV. продукти од воска, V. пчеларски прибор, VI. живе пчеле, VII. медовито биље, VIII. литература, учили и старине.

На сваки предмет изволите истаћи Ваше име и презиме и означити је ли за продају и пошто, или га поклањате и нашто.

Управа задруге побринуће се за олакшицу на жељезници за посетиоце и за предмете, који се на изложбу пошаљу. Места за изложене предмете дају се бесплатно.

Награде ће бити: почасна диплома, диплома признаница и новчане награде.

За време изложбе одржаће се и конгрес српских и хрватских пчелара на коме ће се расправљати питање из свих група пчеларства.

Коначан програм и нужна упутства послаће се 1. јулија свима, који се дотле потписаној управи пријаве, да желе на изложби учествовати

Рачунајући на Ваше родољубље, и признату љубав према пчеларству моли Вас потписана управа да уложите труда, па да се што пре и што више за изложбу стремите. Сваки пчелар

има барем меда и воска какав његов крај даје и сваки зна од тих продуката што правити па може наћи не само места на изложби, него и препоруке на страним пијацама.

Модим вас, да упозорите у месту и околини и оне пчеларе, којима позив није послан из разлога што управа за њих не зна, да се пријаве, па ће им се позив са исказницом и нужна упутства послати.

Сложно на посао до сретна виђења!

У Руми, 25. априла 1908.

УПРАВА СРПСКЕ ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ

Тајник :

Марко Шаула
парох румски.

Председник:

Богдан Новаковић
кр. кот. предстојник.

Пчеларски календар.

Јуниј.

У овом месецу је живот и биљке и пчеле на својем врхунцу. Ројидба је у пуном јеку, а истресаљка има посла ако је иоле добра година. Ко је своје кошнице вештачки изројио, не ће имати толико посла као онај који је чекао и чека на природне ројеве. Али зато не треба мислити, да пчелар који вештачки роји, нема посла на пчелињаку. Што пчеле више раде, и пчелар ће имати све више посла. На кошнице, које је вештачки изројио, пазиће да се не би опет природно ројиле. Зато ће им сасећи матичњаке, ако би их имале, осим једног одмах чим их је изројио и опет кроз 8 дана, јер ће оне зато време опет извести матичњаке на јајима и младим леглом. Ако хоће да ради пчелар на облагорођавању својих пчела, сасећи ће све матичњаке да ни један не остане, па ће додати свакој вештачки изројеној кошници по један матичњак из оне кошнице, коју је раније обезматичио и спремио да њеме облагороди остале кошнице.

Исто тако ће пазити и на вештачке ројеве како граде и од времена на време додаваће им по један вештачки сат да га изграде. Вештачки сат додаје се до крајњег оквира с леглом а не на крају кошнице. У случају рђава времена, треба ројеве добро прихрањивати, да градња саћа не застане.

Када је биљка на највишој тачци својега живота, тада је и пчела најснажнија, па зато су и матице најбоље, које се у то доба излегу у јаким друштвима. Зато ко хоће да измени своје старе матице треба то сада да учини. Ко вештачки роји, или оставља кошнице да се природно роје, тај већ тиме добива младе матице у изројеним кошницама. Али, ко не ће да роји,

јер није рад више да повећава свој пчелињак, тај ће радити овако : прво ће обезмачити неколико кошница, које му се допадају да су највредније, најмирније, да нису имале срдобољу и т. д. па ће их пустити да исведу матичњаке. За тим ће обезмачити све оне у којима су матице старе 3 године, па ће свакој додати по сат са једним лепим матичњаком из оних кошница, које је раније обезмачио. Тако ће доћи пчелар не само до младих матица него и до благородније крви.

Осим гругих послова, имаће и треба да има пчелар посла око истресања меда. Истресање меда је за почетника доста тежак посао. јер то је прилика када ће се најбоље огледати са пчелама.

Када пчеле почну мед заклапати, треба га истресати. Разуме се да не сме пчелар сав мед истрести него један део и то прво старији мед па после и новији. Пчелама треба остављати овај мед, који се лако не у шећери. Зато пчелар мора познавати медове својега краја и места. Пролетњи мед треба пчелар да истреса, а јесењи н. пр. од старачца да оставља пчелама, тако ће пчелар доћи до зрелија меда, а пчелама ће остати мед који се дуго не ушећери.

Да нам друштва не малакшу, него да јака дочекају јесењу пашу, морамо их одржати у снази, а одржаћемо их изједначивањем и ако је потребно спекулативним прихрањивањем.

Медом се подижу јака друштва, а само јака друштва доносе нам мед. Од слабица ћемо се и на доброј паша набрати слабо меда.

Ђ. Коларовић.

Спремајмо се за изложбу.

Ко је био на пчеларским изложбама у Австрији и Немачкој и видео како се све може мед у кући употребити, тај се мора дивити, а нарочито вештини, којом праве разне медене колаче. Ми смо у том погледу далеко за њима. Код нас се у ширим слојевима зна за гурабије (папренаке) и мало шта да не. Ако која домаћица и зна какове колаче, то је тајна и казује се само најближим својим. У I, брвју „Српскога Пчелара“ од 1907. Казао је г. професор Јован Живановић како се у његовој кући праве две врсте медених колача и ко на тај начин прави добро ће му увек испасти за руком.

Моја жена прави медене колаче, који су добри уз вино и који могу дуго стојати, на овај начин:

Отопи се $\frac{1}{2}$ литре меда и $\frac{1}{4}$ литре масти и врело успе у 1 литру брашна у чинију и добро меша. Кад се тесто охлади, дода се 4 жуманцета 2 цела јајета 1 кафена каранфилића, једна цимета, 2 соде бикорбоне и шећера 2 кашике од јела. Сад се то опет добро меша, дода грожђа и ораха у дуж исечених, успе у тепсију да у топлом месту 3 сата кисне и онда пече. Сече се у дуже кришке.

Врло добра *медена торта* прави се овако: Отопи се 12 дека меда са 3 кашике воде на ватри. Направи се пена („шне“) од 7 бланаца и успе у мед у шерпењу са 35 дека шећера да се прокуха мешајући и пазећи да не пожути. Кад се то прокухало, дода се 10 дека крупно истуцаних ораха. Овом се масан намаже „карлсбадска облатна“, он с једне стране и покрије са другом „карлсбадском облатном“. Ова се намаже исто твко и покрије трећом и тако даље колико се хоће дебела торта, а обично се меће само две осим горње и доње, које споља нису намазане.

Како се прави „алва“. Куха се дуже 60 дека меда и непрестано меша — разбија у шерпењи, а потом дода 20 дека ситна шећера и дотле куха и меша да се отеже у кончиће. Дотле треба да је што тврђе направљена пена од 4 беланцета. Сад се по мало сипа мед у пену и непрестано у чинији меша дотле, док се не одљусњава од чиније, дода се 20 дека исечених ораха, намаже овом масом облатна, покрије облатном и исече у дуже кришке.

Ко не може добити шире, а жели имати *сенефа* за умокац, прави се од меда овако: у $\frac{1}{2}$ литре винскога сирћета куха се $\frac{1}{4}$ киле слачице, дода се меда 2 кашике од јела, једну кафену кашику каранфилића, једну цимета и $\frac{1}{4}$ литре вина. Кад је кухано, успе се у флашу.

Марко Шаула.

Разговори о пчеларству са почетником.

Пише *Б. Коларовић.*

Где се један рој ухвати, тамо ће се обично хватати и други ројеви. Зато, ако је место превисоко или незгодно, где се је први рој ухватио, треба то место попрекати карболом или натрти пеленом, да се и други не хватају на исто место. Још је боље, иштрцањем са хладном водом одбити рој од незгодног места и не дати му да се тамо ухвати.

Ако се рој извије из кошнице, па после дужег лећења опет врати у кошницу, значи да нема матице. Исто тако, ако ое рој ухвати за грану или друго које место, али после краткога времена узбуни се и појури натраг у своју маторку, опет је знак да нема матицу. У једном и другом случају треба пчелар да погледа по пчелињаку, па ће више пута наћи матице и спасти рој. Ако пчелар нађе на земљи гомилицу пчела, може знати да је тамо и матица.

По држању роја у новој кошници, познаће пчелар да ли је у кошници и матица. Ако се пчеле смире, као грозд обесе у кошници и ућуте, знак је да је матица међу њима. А ако се пчеле раштркају по целој кошници, брује и тумарају, знак је да матице немају. Ако се таком роју не дода брзо каква залишна матица, оставиће кошницу и вратиће се у своју маторку.

П. 64. — Како се смешта рој у американку?

Одг. — Ако је американка сасвим нова, намазаћемо је изнутра као и плетару мирисавом травом, па ћемо метнути у њу напред наспрам лета једно 7—8 оквира са почецима и вештачким саћем. Да нам се рој боље смири, добро је додати један оквир са незаклопљеним младим леглом, којег ћемо кроз дан два опет извадити. Када смо американку тако удесили, одмаћи ћемо даску од оквира тако да између ње и крајњег оквира буде празна простора. Над тим празним простором препречићемо парче дрвета или летве. За тим ћемо узети плетару с рјем, окренућемо је на батак (врх од кошнице) и ударићемо батаком о земљу, да пчеле спадну у батак. Одмах после тога наднећемо

је над американку и устима од кошнице лупити о ону пречагу. Пчеле ће све прсти у американку и одмах ћемо је заклонити. Чим смо американку затворили, треба завирити у плетару, да није случајно у њој матица остала. Ако би остала, ухватили би је, па би је кроз лето пустили у американку. Ако би у њој било штогод пчела, стрзћемо их пред американку. Ја сам више пута одмах чим се је рој у плетари смирио, претресао га у американку, но почетник ће боље учинити да тај посао остави до пред вече. Када се пчеле у американци смире, треба отворити врата на американци, па даску лагано отерати до оквира, да не би рој градио саће на заклопцу ван оквира. Ко се не боји жаока, може то одмах урадити чим рој у американку стресе.

Пит. 65 — Не волим када ми се више ројева ухвате заједно. Може ли се томе стати на пут, и сме ли се више ројева стрести у једну кошницу?

Одг. — На великим пчелињацама тешко је стати на пут, да се баш никад повише ројева не ухвати заједно. Ројеви који се пуне у један мах радо се ухвате заједно, али не увек. Ја сам имао случајева када су ми по 3—4 роја висили на гранама сваки за себе, а дешавало се када су се по 2—3 роја ухватили заједно. Да нам се ројеви што мање мешају, треба се пожурити са скидањем ројева.

Чим се рој почне пуштати, све нека је при руци што нам треба за скидање роја, па чим је се већи део пчела смирио, треба га стрести, а не чекати док и последња пчела не седне. Када је матица и један део пчела у кошници, оне пчеле које се још нису смириле, сићи ће и саме у кошницу. Брзим дакле скидањем ројева, најбоље ћемо стати на пут да нам се ројеви не мешају. Ако немамо времена, да брзо рој стресемо, а видимо да други хоће већ да се пушта, заклопићемо онај на дрвету мокрим чаршавом, крпама или гранама. Линебуржани имају велике кесе од тила, а Американци велике кавезе од жица за хватање ројева. Чим се рој почне пуштати, таке вреће, кесе или ка-

вез причврсти се на лето, и рој остане у њима. Разуме се да на већим пчелињацима мора бити неколиковаких кеса или кавеза за хватање ројева. Ја се овим стварима нисам нигда служио, јер ретко пуштам да ми се кошнице природно роје. а и ако пустим, помажем се на други начин.

Међутим, ја се не љутим, ако ми се баш и по два роја заједно ухвате, нити сам се мучио да их делим, него сам их увек стресао у једну кошницу. Правило је да пчелар спаја слабе ројеве, а када то ројеви и сами ураде, тим боље за пчелара. Од јаких друштава никада се не треба плашити.

Није најбоље када се помеша првенац са другенцем, јер тада хоће пчеле да се искосе па и обе матице да страдају. Ако буду обе матице убијене, ројеви ће се вратити у своје маторке. А ако једна остане, њене ће се пчеле око ње смирити а и све младе пчеле из роја који је остао без матице. Старе пчеле вратиће се у своју маторку.

Пит. 66. — Како ћу смешане ројеве разделити?

Одг. — Смешане ројеве можемо разделити, ако их стресемо на бео чаршав или на чисту стазу па похватимо матице, па сваку матицу затворимо у кавешчић и метнемо сваку под своју плетару, плетаре једну с једне а другу с друге стране поред истресених пчела на земљи или чаршаву. Пчеле ће се саме разделити и отићи у кошницу, под којом им је матица. Разуме се да матицу морају пустати из кавешчића када се пчеле већ добро упуте у кошнице. Да пчеле буду мирније и да не букну када их истресемо на земљу, треба их добро попрскати водом.

Има их који деле ројеве и овако: смешане ројеве стресу у какво буре или каду, где наместе неколико гранчица, па покрију мокрим чаршавом. Сваки рој се са својом матицом ухвати на другу гранчицу, и тада га је лако стрести у кошницу.

Има их који смешане ројеве од ока поделе и стресу у две три кошнице.

Све ово нужно би било радити, када би се много

ројева ухватило заједно. Два три роја можемо стрести увек заједно, само спрам јачег друштва треба и већа кошница.

Пит. 67. — Казали сте ми шта да радим и како да скида и ројеве са високих дрвета (П. 63.) али зар не могу на други који начин олакшати себи посао? Скидање ројева са високих дрвета увек је тежак и неугодан посао особито када пчелар нема помагача. Док човек око њега кубури, пусти се већ и други рој и хвата се на исто место. Цела кубура. Више пута сам се напатио скидајући сам ројеве са високих дрвета. Како да се помогнем и олакшам себи посао?

Одг. — И ако је ројење само по себи заиста појезија пчеларства, спремање ројева уме да буде врло прозајичан посао и да напати пчелара особито почетника више него што рој вреди. Зато су се пчелари довијали, како би себи олакшали посао. Данас имамо два поуздана и лака начина да станемо на пут природним ројевима или барем несносном витлању и пентрању за природним ројевима. Та два начина су: вештачко ројење и сасецање крила матицама. Ко хоће да сасвим раскрсти са природним ројевима, тај ће своје кошнице ројити вештачки, а ко воли поиродне ројеве и хоће да ужива у красоти, коју нам пружа природно ројење, али неће да се вере по високим дрветима и да досађује суседима стресајући природне ројеве, тај ће подсећи крило матицама,

Пит. 68. — Ја бих најволео сасвим стати на пут природним ројевима, јер немам времена да их чекам и чувам. Али, будући сам чуо да су природни ројеви бољи него вештачки, молим да ми кажете је ли тако и да ме боље упознате са вештачким ројењем

Одг. — По мојем мишљењу, вештачко ројење доноси пчелару толико користи и олакшице, да бих вам већ одавна о томе говорио, али сам држао, да као пчелар треба да знате барем што је најнужније о природној ројидби, тим пре, што прво: знам да имате и

¹ О сасецању крила говорићемо у засебном чланку.

плетара, а друго: што може и која американка да вам се природно изроји.

Ја сам само једно две године у почетку мојега пчеларења, пуштао да ми се кошнице природно роје, јер као почетник нисам одмах смео да се поуздам, да сам правим вештачке ројеве. Али одмах после тога и од тога времена увек сам ројио и ројим своје кошнице вештачки, а природни ројеви виђају се у мене само тада, када ме која кошница превари, па се сама изроји. Чудим се да данас има још пчелара, који се боре против вештачких ројева, а као главни им је разлог, да је увек боље оно што је природно него оно што је начињено вештачки. Што се ове ствари тиче, може писати и говорити што год ко хоће, може писати и читаве књиге у прилог природних ројева, мене нигда не ће моћи убедити. Јер, мене је искуство уверило, да су вештачки ројеви само када се као што треба удесе исто тако добри као и природни, а много пута и бољи.

Вештачке ројеве волим него природне: 1) Што не морам по читаве недеље од јутра до мрака да седим на пчелињаку чекајући на прородне ројеве, него изројим своје кошнице вештачки, па идем на пчелињак када хоћу и када им м времена. Држим да данас нико не ће више дангубити око природних ројева, које једанпут научио вештачки ројити. То могу чинити само људи који се баве само пчеларењем, а ми готово таквих људи, и немамо. Нама је свима пчеларење нузгредан посао. 2.) Вештачке ројеве волим, што их могу направити на време и јаке колико хоћу, а природни ројеви буду више пута слаби и закасне, па немамо од њих ништа. 3.) Вештачким ројењем стаје се на пут претераном природном ројењу, које хоће да буде пропаст за пчелињак, јер за вештачко ројење бирамо кошницу бољу од боље, а код природног ројења није увек тако. Више пута се прииродно роје баш оне кошнице, које нисмо ради, а оне од који желимо рој, не ће да се роје. Да одбацимо друге разлоге, па већ ово што сам навео држим да је довољан

доказ, да су вештачки ројеви права срећа за пчелара.

Вештачки изројена кошница нигда се не ће по други пут ројити, ако пчелар буде чинио оно што је прописано. Казао сам, да се зато и роји вештачки да се стане на пут претераном природном ројењу.

Пит. 69. — Када и како се праве вештачки ројеви?

Одг. — Кошнице се роје вештачки у време природне ројидбе дакле у месецу мају и јунију, а у крајевима где има старачца, хељде или друге јесење паше, могу се кошнице вешт. ројити и у јулију. Кошницу треба вешт. ројити, када је на врхунцу своје снаге, када је натучена легла и меда, када пчела кипти с краја на крај кошнице и када видимо да се у пчела пробудио ројидбени нагон. Да се ројидбени нагон пробудио, познаје се по томе, што тада пчеле где год могу граде трутовско саће. Тада матица сваку трутовску ћелицу залеже, а пчеле почињу оснивати матичњаке.

Вештачки ројити не треба ни сувише рано, када пчеле и не мисле на ројидбу, али ни сувише касно. Јер, и у једном и другом случају испашће вештачки ројеви слаби, па ће пчелар имати око њих посла. Мораће их појачавањем подизати на снагу.

Најбоље је кошницу вештачки ројити, када има у њој већ трутова и када пчеле почну градити матичњаке. Ако је кошница сувише јака, па натучена легла, пчела и меда, може се ројити мада не оснива матичњаке.

Има пчелара, који не ће да вешт. роји пред главну пашу, јер веле, да тада добију мање меда, него када роји после главне паше. Ја се тога не држим. Истина, изројена кошница 2—1 дана дангуби, али то опет накнади, ако је колико толико добра паша, јер кроз 5—6 дана не ће та кошница имати ни једнога црва да храни, јер ће бити за то време сав заклопљен, па ће моћи радити о меду, што не ће бити када је у кошници матица. Када нема матице у кошници, набраће се пчелар меда и у време средње паше. А

када је матица у кошници, не ће у време средње паше добити ништа меда без Ханеманове решетке, јер ће све легло појести. Осим тога и вештачки рој, који је направљен у време добре паше, брзо напредује, па може и пчелару меда да претекне. Год. 1906. добио сам од сваког вешт. роја просечно преко 10 кгр. меда, а изројене маторке биле су приликом сваког истресања препуне меда.

Касно направљен рој после главне паше, може да не наради ни себи ништа а камо ли пчелару, особито ако јесења паша омахне.

Вештачки ројити треба за лепих дана, када је најбољи лет, а то је од 9 до 12 сах. до подне.

Кошнице можемо вештачки ројити на више начина. Од свију разних начина најбоље ми се свиди онај на лет, који је већ више пута описан у пчеларском календару у „Српском пчелару“ од прошлих година. Првих година мојега пчеларења, правио сам вешт. ројеве на разне начине, но чини ми се да ни један начин није сигурнији ни лакши за почетника, него онај на лет.

Пит. 70. — Па када је тај начин тако добар молим да ме научите како се вешт. роји на лет, јер ја немам „Српског пчелара“ од прошлих година.

Одг. — Вештачки рој на лет прави се овако :

Када је леп дан у мају или јунију месецу, између 9 — 12 сахати, донећемо једну празну американку и метнућемо је на земљу иза оне кошнице, коју хоћемо да вештачки изројимо. У ту празну американку метнућемо наспрам лета један оквир са незаклопљеним леглом из те кошнице, коју хоћемо да вешт. изројимо. Затим ћемо потражити матицу, па ако је нађемо на сату са незаклопљеним леглом, можемо је заједно са тим сатом и свима пчелама, који су на њему, пренети у празну американку и метнути наспрам лета. Ако нам се тај оквир, на којем смо нашли матицу не свиди, а ми ћемо матицу ухватити па пренети и метнути на онај оквир са отвореним леглом, који смо већ пре метнули наспрам лета у празну а-

американку. Лево и десно од оквира са леглом, метнућемо по 3—4 оквира са почецима. За тим ћемо са два три оквира са леглом стрести сву пчелу у празну американку. Даску ћемо примаћи до последњег оквира и обе кошнице затворити. Сада ћемо узети јаку американку коју вештачки ројимо, и однећемо је подаље на друго празно место у пчелињаку, а ону са земље у коју смо метнули матицу, подићи ћемо на њено место.

Ако кошница, коју вештачки ројимо, има већ матичњаке, пазићемо да на сату с леглом не пренесемо у рој и који матичњак, јер када би то учинили, могао би нам се рој кроз који дан изројити, дакле дати паројак. Да се то не догоди, ми ћемо са сата с леглом, који у рој преносимо, све матичњаке, ако би их било, покидати. Маторци ћемо одмах исто тако све матичњаке осим једнога посећи. А ако хоћемо, да јој додамо матичњак у намери да је облагородимо, тада ћемо јој посећи све матичњаке, па ћемо јој додати спрењени зрео матичњак. Кроз 8 дана треба маторку опет прегледати и нове изведене матичњаке посећи. Да не би маторка жеђавала, јер за 2—3 дана не ће имати лета, додаћемо јој један сат, који смо добро попрскали водом.

Из маторке ће све пчеле, које излећу на пашу, вратити се на своје старо место у нову кошницу где им је матица. Ако је поле добра паша, рој ће брзо градити саће и напредовати, а маторка будући је пуна легла, добиће за кратко време лет, и док се млада матица не излеже, не оплоди и не почне лећи, нанеће нам доста меда, јер не ће имати легла да га храни.

Ако нам се учини, да вешт. рој није довољно јак, појачаваћемо га зрелим леглом а ако хоћемо и младим пчелама, само у том случају добро је матицу за 24 сах. затворити у кавешчић.

Осим овога, има још више добрих начина вештач. ројења, но држим да нису бољи а ни лакши од овога, о којем смо сада говорили. Зато вам не бих савето-

вао, ди тражите бољи начин, јер човек више пута тражећи боље, промаши оно, што је добро.

Српска Пчеларска Задруга у Руми.

Управни одбор „српске пчеларске задруге држао је седницу 15/28. априла о. г. и решио ове предмете:

Узет на знање високи отпис саборскога одбора о подељењу припомоћи од 400 круна за годину 1908. те поднети му извештај и увезан „Српски Пчелар“ за 1907. годину. — Одговорити Књаж. црногорском министарству на Цетињу, да се на расписани оглас у Српском Пчелару“ није нико пријавио, који би за 1200 круна годишње плате преузео место учитеља пчеларства. — Узет на знање извештај о исплати штампарских трошкова за лист за год. 1907. —

Изражена благодарност „Вересијскодеоничар. друштву“ у Руми за припомоћ од 50 круна за изложбу. —

Узет је на знање извештај о досаданим припремама за изложбу, те закључено коначно, да се изложба отвори 10/23. августа а затвори 15/28 авг. и замоли путем депутације преузвишени господин Лукијан Богдановић епископ будимски да буде заштитник изложбе и да је отвори. — Дипломе наручити по предложеном нацрту код Режанковског у Загребу. —

Градском поглаварству у Загребу исплатити 18 20 К за послане насаде. — Прописан је рад послужитељу уз годишњу плату од 120 К стан и башту око челињака. — Потражити узрок силном губљењу листа на пошти. — Учињене наруџбине прибора за задругу на изложби. — Брисано 7 чланова а уписано 14 нових: Борђе Петровић из Руме, Стеван Радић, Душан Отлакан, Ђока Сударски, Др. Влад. Чобанић, Милоје Гојаковић, Фрања Јане, Властелиаство у Даљу, Јоца Рајчин, Васа Стефановић, Борђе Витковић, Лунгин Душан, Пера Милошевић, Коста Сепер, Милан Басарић.

Пабирци.*

— Француски испитивач Фисела својим испитивањем дошао је до тога, да има неке противности између пчелињег отрова и Змијина отрова. Он је пчелињим отровом животиње учинио да су имун према отрову змијину. Штрцајући пчелињи отров под кожу зечевима учинио их је да су имун према отрову змијину. Смртоносна доза змијина отрова не штоди зecu ништа, ако му је прије тога уштрцаван пчелињи отров.

* Под знаком — сабира пабирке уредник „Српскога Пчелара“.

— Савез њемачких пчелара има 150,000 чланова. Француски пчелари завиде њемачким пчеларима, те веле: Ми Француски пчелари не можемо да смо тако сложни као Нијемци и што се тога тиче ми бисмо могли много научити од њих и на њих се угледати.

— У њеким се пчеларским новинама казује како се најбоље могу пчеле спојити, а да се не покосе. Ми смо тај начин прије десетак година препоручивали. Метне се у пуну кошницу, којој ћемо додати још стране пчеле, решетка. За решетком се додаду стране пчелеле. Те ће пчеле добити мирис од онијех пред решетком, те ће се тако измирити, а кад се измире, уклонићемо решетку. То је најбољи начин спајања, а да се пчеле не покосе.

— Како ћемо уништити мраве у пчелињаку. Понамјештаћемо по пчелињаку лонце од цвијећа са устима на земљу. Мрави ће ући под лонце и тамо ће се угнијездити. Послије осам дана подићи ћемо лонце и мравиња гнијезда полити кључалом водом. Тако ћемо се ослободити мрави.

У великој Британији има 90.000 пчелара, а у самој Енглеској има 63.000.

— Колико има пчеларски новина у свијету? Нијемци имају 31, Французи 25, Американци 16, Белгијанци 7, Енглези 6, Мађари 5, Холандези 4, Талијанци 3, Руси 3, Данци 2, Швеђани 2, Чеси 3. Австралијанци 2. Шпањолци 2, Пољаци 2, Срби 4. (Српски Пчелар. Српска Пчела Биоград, Привреда, Биоград; Тежак, Сарејево.) Хрвати 1. Бугари 1, Словенци 1, Свега 119 пчеларских новина.

— Бури у Трансвалу у јужној Африци оснивају пчелароку задругу. Кад се унишу педесет чланова у задругу, изабраће познатога из Бурскога рата генерала *Боту* за предсједника.

О Г Л А С

У Австро-Угарској најстарија трговина са пчелама Барона Ротшица у Вајкселбургу у Крањској шаље свој ценовник на српском језику свакоме на захтевање бадава, а по јефтину цену шаље франко ђерзонке, плетаре, ројеве, истресаљке и све справе пчеларске. Адреса :

Handelsbienenstand, BARON ROTSCHÜTZ
zu Weixelburg in Krain.

5—5

Власник и издавалац Српска Пчеларска задруга у Руми.

Штампа Српске Манастирске Штампарије. 5. VI. 1908.